

ЗВІТ
про результати відвідування місця несвободи
для виконання функцій національного превентивного механізму

28.02.2023

м. Харків

Загальна частина

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19-1, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», згідно з дорученням-вимогою від 20.02.2023 № 1595.2/23/53, групою НПМ у складі:

Бохвалова Андрія Михайловича, головного спеціаліста Відділу сприяння роботі регіональних представництв – керівника групи НПМ;

Омарова Руфата Мурад огли, головного спеціаліста Відділу сприяння роботі регіональних представництв;

Дьоміної Мирослави Володимирівни, представника громадської організації;

Зуйкова Сергія Юрійовича, представника громадської організації здійснено планове відвідування місця несвободи: **медичної частини №54 філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Харківській та Луганській областях** (далі – медична частина).

Підпорядкування:

Міністерство юстиції України, міністр – Малюська Денис Леонтійович;

Державна установа «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» (далі – ЦОЗ ДКВС України), керівник – Васильєв Сергій Григорович;

філія Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» в Харківській та Луганській областях (далі – Філія), керівник – Курушин Дмитро Дмитрович.

Місцезнаходження: медична частина розташована на території ДУ «Качанівська виправна колонія (№ 54)» за адресою: провулок Вишневий, буд. 16, місто Харків.

Керівництво медичної частини:

Сита Вікторія Михайлівна, начальник медичної частини (на посаді з червня 2018).

Попереднє відвідування НПМ здійснено 07.05.2020.

За наслідками попереднього відвідування НПМ виявлено порушення та недоліки що призводять, до порушення прав ув'язнених та засуджених осіб, зокрема: утримуванні особи в установі не в повному обсязі забезпечені засобами індивідуального захисту; не здійснюється суворий контроль за дотриманням маскового режиму на території установи серед засуджених; не проводиться щоденний температурний скринінг засуджених та осіб, які утримуються під вартою; не забезпечено призначення позаштатних дезінфекторів з числа

засуджених; у штаті немає лікаря-інфекціоніста; не достатня кількість термометрів у медичній частині; відсутні швидкі тести на грип А та В, швидкі тести на SARS-CoV 2 (IgG,IgM).

За результатами попереднього відвідування НПМ вносились пропозиції:

Північно-Східному міжрегіональному управлінню з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції України забезпечити додаткове бюджетне фінансування на проведення протиепідемічних заходів в державній установі «Качанівська виправна колонія (№ 54)»; забезпечити контроль за наданням та використанням засобів індивідуального захисту засуджених; здійснити контроль за організацією проведення збору, використаних засобів індивідуального захисту органів дихання та шкіри, та передачу їх до медичної частини дезінфекції тимчасове зберігання та утилізацію медичних відходів згідно вимог чинного законодавства;

філії здійснити контроль в медичній частині за проведенням щоденного температурного скринінгу засуджених та осіб, узятих під варту; за організацією проведення збору, дезінфекції використаних засобів індивідуального захисту органів дихання та шкіри, тимчасове зберігання та утилізацію медичних відходів згідно вимог чинного законодавства; забезпечити медичну частину необхідним обладнанням та витратним матеріалом для проведення цитотестів на COVID-19.

Зазначені рекомендації були виконані частково. Зокрема: для осіб, які утримуються в установі в достатній кількості наявні засобами індивідуального захисту, медична частина забезпечена двома безконтактними термометрами, в установі були призначені позаштатні дезінфектори з числа засуджених, які залишені для роботи з господарського обслуговування, з якими були проведені інструктажі щодо роботи з дезінфекційними засобами, з метою утилізації медичних відходів була виділена окрема спеціальна ємність, а також укладений договір на утилізацію медичних відходів з ТОВ «Харків- ЕКО (однак, на дату проведення моніторингу термін дії договору закінчився). Наявні швидкі тести на грип А та В, швидкі тести на SARS-CoV 2 (IgG,IgM).

Залишились не виконані рекомендації: в штаті медичної частини відсутній лікар-інфекціоніст, за необхідністю консультації засуджених проводить лікар-інфекціоніст Темнівської багатопрофільної лікарні №100, також, згідно наказу Харківської обласної державної адміністрації від 20.03.2015 № 178 «Про організацію роботи закладів охорони здоров'я з питань надання медичної допомоги особам, узятих під варту та засудженим до позбавлення волі» КНП «Міська клінічна лікарня №13» та ОКІЛІ також надає необхідну медичну допомогу; не проводиться щоденний температурний скринінг засуджених та осіб, які утримуються під вартою та осіб, які відвідують медичну частину.

Медична частина забезпечує надання первинної лікувально-профілактичної допомоги засудженим жінкам, які тримається в установі, планове наповнення якої становить 829 осіб. На день візиту в установі утримувалось 294.

У медичній частині в стаціонарі розгорнуто 20 ліжко-місць. В тому числі: 2 ліжко-місця в інфекційному ізоляторі та 2 ліжко-місця в психіатричному ізоляторі. На момент відвідування на стаціонарному лікуванні перебували 4 хворих (під час спілкування з ними – скарг на неналежне надання медичної допомоги не надходило). В медичній частині наявні кабінети: терапевта,

психіатра, нарколога, стоматолога, гінеколога, рентген-кабінет, ординаторська, кабінет долікарського прийому, маніпуляцій, лабораторних досліджень, лабораторія, наявний телемедичний комплекс.

В стаціонарі огляд лікарем ведеться 1 раз на 2-3 дні, щодня – при середніх та тяжких випадках, про що свідчать записи в «Медичних картах стаціонарного хворого» № 003/о. Начальник медичної частини оглядає хворих по прибуттю, 1 раз на тиждень та перед випискою.

До психіатричної палати-ізолятору протягом поточного та минулого років в'язні не поміщались, остання ізоляція психічно-хворого за висновком лікаря-психолога за згодою пацієнта проводилась 16.07.2021. Випадків продовження строку ізоляції більше ніж на 48 годин не було.

Під час вивчення медичної документації встановлено, що за 2022 та 2023 роки зареєстровано 2690 амбулаторних звернень засуджених до лікарів, госпіталізовано до медичної частини – 68 хворих жінок, направлено на стаціонарне лікування в інші заклади охорони здоров'я – 46 хворих.

З 2020 року випадків смерті ув'язнених в установі не зафіксовано.

У «Журналі обліку виявлення тілесних ушкоджень» за 2022 рік зафіксовано 4 випадки травматизму (1 з них, це самоушкодження, 1 – спроба суїциду), за 2023 рік зафіксовано 2 випадки травматизму (1 з них – самоушкодження).

Усі медикаменти, включно, тести на ВІЛ, вірусні гепатити В, С медична частина отримує централізовано. В 2022 році тестів на вірусний гепатит С до медичної частини не надходило. Швидкі тести на гепатит В та С надійшли до медичної частини лише наприкінці січня 2023 року, на день візиту зроблено 13 тестів. Заплановано обстежити 350 осіб, включно всіх вперше прибулих засуджених у 2022 році (72 особи), які не проходили обстеження.

Незважаючи на заходи, що вживаються керівництвом медичної частини під час відвідування групою НПМ виявлені наступні порушення прав та свобод людини.

Порушення прав засуджених та ув'язнених осіб при проведенні первинного та профілактичних медичних оглядів.

Під час вивчення медичної документації встановлено, що згідно «Журналу обліку результатів проходження профілактичного медичного огляду у Качанівській виправній колонії», впродовж поточного року було проведено періодичний медичний огляд 26 особам. Медичний огляд проводили лікарі: гінеколог, стоматолог, нарколог, психіатр, терапевт, про що свідчить підпис лікарів відповідних спеціальностей у журналі.

Разом з тим в порушення п. 6 глави III розділу II «Порядку організації надання медичної допомоги засудженим до позбавлення волі», затвердженого спільним наказом Міністерства юстиції України та Міністерством охорони здоров'я України від 15.08.2014 № 1348/5/572 (далі – Порядок) відсутні дати та результати профілактичного медичного огляду, які реєструються у «Журналі обліку результатів проходження профілактичного медичного огляду», форма якого наведена в додатку 4 до Порядку (фото1, 2).

Згідно п. 7 глави III розділу II Порядку засуджені, які працюють на об'єктах харчування (крім робіт, пов'язаних з посадами продавців, завідувачів продовольчих та речових складів, комірників) та переробної промисловості,

у будинках дитини, закладах загальної середньої освіти, підрозділах з професійної підготовки у спеціальних виховних колоніях, медичних частинах (фельдшерських пунктах) та лікарняних закладах ДКВС (крім робіт, пов'язаних із наданням медичної допомоги), пральнях, лазнях, кімнатах для тривалих побачень, гуртожитках, клубах, на об'єктах водозабезпечення та каналізації, дільницях розведення і вирощування тварин, проходять обов'язкові попередні та профілактичні медичні огляди відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23.05.2001 № 559 «Про затвердження переліку професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам, порядку проведення цих оглядів та видачі особистих медичних книжок», на кожного засудженого зазначеної категорії заводиться форма первинної облікової документації № 1-ОМК «Особиста медична книжка», затверджена наказом Міністерства охорони здоров'я України від 21.02.2013 № 150, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23.04.2013 за №662/23194. Так, моніторингова група зафіксувала відсутність особистих медичних книжок у засуджених в ДУ «Качанівська виправна колонія (№ 54)». Разом з тим, моніторинговій групі було надано копії медичних книжок, без результатів обстеження, що проводяться лікарями-спеціалістами (у тому числі лабораторних, клінічних та інших досліджень), які обов'язково заносяться до особистої медичної книжки (фото 3, 4).

Порушення права засуджених на належну стоматологічну допомогу

В порушення вимог «Табеля оснащення обладнанням одного робочого місця лікаря-стоматолога та зубного техника», затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 11.04.2005 № 158, в медичній частині відсутній дентальний рентгенапарат, що унеможливує проведення поглибленого стоматологічного обстеження засуджених та не забезпечується своєчасне надання належної стоматологічної допомоги.

Неналежне ведення медичної документації

В порушення п. 3 розділу 1, глави II спільного Наказу Міністерства юстиції України та Міністерства охорони здоров'я України від 15.08.2014 № 1348/5/572 «Про затвердження Порядку організації надання медичної допомоги засудженим до позбавлення волі» в медичних картках амбулаторного хворого 025/о відсутні додатки у вигляді фотографій наявних тілесних ушкоджень. Разом з тим, в порушення наказу ЦОЗ ДКВС України від 29.10.2021 № 318-ОД «Про затвердження карти первинної фіксації зовнішніх ушкоджень, інструкцій щодо її заповнення та форми журналу обліку виявлених тілесних ушкоджень», відсутній номер карти [REDACTED], який має відповідати порядковому номеру реєстрації пацієнта, зазначеному в «Журналі обліку фактів виявлених тілесних ушкоджень у засуджених». Також, в зазначеному журналі не заповнюється графа «Вжиті заходи та дата прийняття рішення за результатами перевірки» (фото 5).

В копії медичної книжки працівника їдальні [REDACTED] зазначена дата проведення медичного огляду 23.11.2022, а дата наступного медичного огляду 23.05.2022 (фото 3). В копії медичної книжки працівника їдальні [REDACTED] відсутня печатка керівника закладу охорони здоров'я (фото 4). Дані факти свідчать про неналежне ведення медичної документації.

Журнал видачі ліків медичним персоналом ведеться тільки в електронному вигляді.

Порушення прав ВІЛ-інфікованих осіб.

Під час дослідження медичної документації встановлено, що на диспансерному обліку в установі перебуває 36 ВІЛ-інфікованих осіб. Проте в порушення «Клінічного протоколу антиретровірусної терапії ВІЛ-інфекції у дорослих та підлітків», затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 12.07.2010 № 551, хворим на ВІЛ з кінця 2021 року не проводиться обстеження на рівень CD4 клітин, що може призвести до порушення контролю ефективності призначеного лікування. В штаті медичної частини відсутній лікар-інфекціоніст.

В порушення вимог наказу Міністерства охорони здоров'я України від 21.03.2012 № 182, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 18.05.2012 за № 794/21107 «Про затвердження форм первинної облікової документації і звітності з питань моніторингу лікування ВІЛ-інфікованих осіб та інструкцій щодо їх заповнення» в медичній частині не на всіх ВІЛ-інфікованих осіб заведена «Контрольна карта диспансерного нагляду за ВІЛ-інфікованою особою» № 030-5/о (в наявності 33 карти).

Медичним персоналом не ведеться «Книга обліку проведення санітарної обробки осіб, узятих під варту та засуджених». Відсутній окремий медичний кабінет у збірному відділенні установи.

Ненадання належної медичної допомоги наркозалежним особам.

В порушення вимог статті 12 Закону України «Про екстрену медичну допомогу», на виконання наказів Міністерства охорони здоров'я від 05.06.2019 № 1269 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації екстреної медичної допомоги», від 06.02.2014 № 101 «Про затвердження Примірного табеля (переліку) оснащення структурних підрозділів системи екстреної медичної допомоги» та постанови Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1122 «Про затвердження Порядку надання екстреної медичної допомоги особам, узятим під варту або яким призначено покарання у виді позбавлення волі» – в поточному році медична частина не забезпечена Налоксоном, що унеможливує надання невідкладної медичної допомоги у випадках передозувань опіоїдами.

Наркозалежним особам не забезпечується соціально-психологічний супровід, когнітивно поведінкова терапія (КПТ), профілактика рецидивів, мотиваційне інтерв'ю, групи взаємодопомоги тощо.

Порушення права осіб з інвалідністю (стаття 9 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю).

На день візиту в установі утримувалося 11 людей з інвалідністю: II групи – 2 особи, III групи – 9 осіб.

В порушення вимог Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» особи з інвалідністю не отримують належних діагностичних, лікувальних і реабілітаційних заходів за наявності відомостей, що підтверджують стійке порушення функцій організму, обумовлених захворюваннями, наслідками травм, що спричиняють обмеження нормальної життєдіяльності. Під час вивчення медичної документації засуджених встановлено, що у чотирьох осіб з інвалідністю

відсутні індивідуальні програми реабілітації для таких осіб, а у семи осіб не виконуються рекомендації індивідуальних програм реабілітації у зв'язку з чим вони не отримують належних діагностичних, лікувальних і реабілітаційних заходів за наявності відомостей, що підтверджують стійке порушення функцій організму, обумовлених захворюваннями та наслідками травм, які спричиняють обмеження нормальної життєдіяльності (фото 6, 7).

В порушення вимог Державних будівельних норм України В.2.2-17:2006 «Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення» в установі не створено умов щодо утримання людей з інвалідністю (відсутні пандуси, поручні тощо) (фото 8).

Порушення в роботі приміщення, де зберігаються лікарські засоби медичної частини.

В порушення вимог наказу Міністерства охорони здоров'я України від 16.12.2003 № 584 «Про затвердження Правил зберігання та проведення контролю якості лікарських засобів у лікувально-профілактичних закладах», лікарські засоби зберігаються без урахування температурних режимів, зазначених виробниками. У приміщенні для зберігання лікарських засобів відсутня можливість підтримання температури повітря відповідно до вимог інструкцій про застосування лікарських засобів у літній період (відсутній кондиціонер) (п. 4 розд. II абз. 9 п. 3 розд. V наказу Міністерства охорони здоров'я України № 584 у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 03.04.2022 № 610).

Порушення права засуджених на належні санітарно-гігієнічні умови перебування в умовах закладу охорони здоров'я.

Деякі палати, коридор стаціонару медичної частини, сходи на вході до медичної частини потребують проведення ремонтних робіт. Їх стан не відповідає вимогам статті 22 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» (фото 8, 9, 10).

Інше

В медичній частині відсутній діючий договір на утилізацію медичних відходів.

До звіту додаються фотознімки отримані за результатами відвідування медичної частини.

**Головний спеціаліст
Відділу сприяння роботі
регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини**

Андрій БОХВАЛОВ

Додаток

фото 1

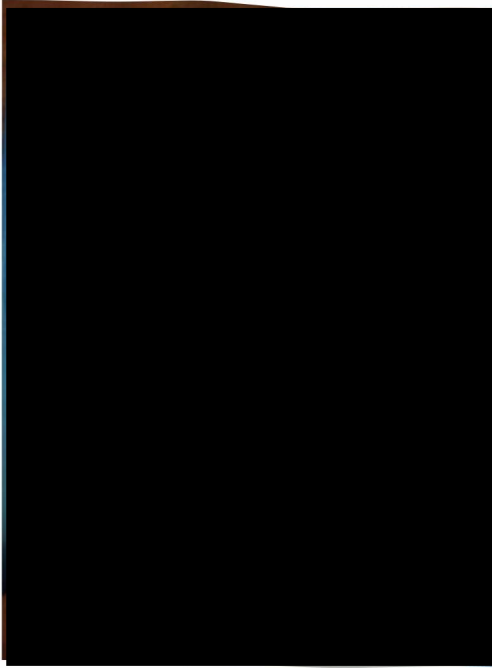

фото 2

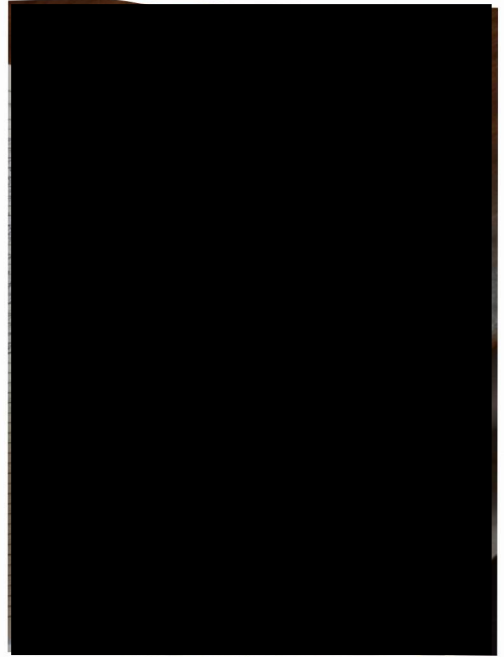

фото 3

ДНУ Караївська АХ(НСУ)
(найменування суб'єкта господарювання)

1. (найменування суб'єкта господарювання)

2. Протипоказання відсутні для виконання обов'язків працівників цеху (назва професії)
(характер виконуваних робіт)

3. Дата наступного медичного огляду 03. 05. 2022 року

4. Найменування закладу опору здоров'я, який проводить медичний огляд МП №54

5. Дата проведення медичного огляду 03. 11. 2021 року

М. П. Керівник закладу опору здоров'я (П. І. Б.)

фото 4

ДНУ Караївська АХ(НСУ)
(найменування суб'єкта господарювання)

1. (найменування суб'єкта господарювання)

2. Протипоказання відсутні для виконання обов'язків працівників цеху (назва професії)
(характер виконуваних робіт)

3. Дата наступного медичного огляду 06. 04. 2023 року

4. Найменування закладу опору здоров'я, який проводить медичний огляд МП №54

5. Дата проведення медичного огляду 06. 10. 2021 року

М. П. Керівник закладу опору здоров'я (П. І. Б.)

фото 5

Щоб надійшло проводиться огляд проводиться хто присутній при проведенні огляду

№ п/п	Піп	Прізвище	Посада	Дата, час, місце проведення огляду	Характер, результати та висновки огляду	Дата, час, місце проведення огляду	Характер, результати та висновки огляду	Дата, час, місце проведення огляду	Характер, результати та висновки огляду	Дата, час, місце проведення огляду	Характер, результати та висновки огляду

22.02.2023 11:10

фото 6

№ п/п	Піп	Прізвище	Посада	Дата, час, місце проведення огляду	Характер, результати та висновки огляду	Дата, час, місце проведення огляду	Характер, результати та висновки огляду	Дата, час, місце проведення огляду	Характер, результати та висновки огляду

22.02.2023 13:26

фото 7

№	Види обов'язків	Ступінь виконання			
		до виконання ЦПР	II	III	до виконання ЦПР
13.1	до самовиконання	+			
13.2	до перевірки	+			
13.3	до організації	+			
13.4	до контролю	+			
13.5	до контролю за своєю діяльністю	+			
13.6	до контролю діяльності	+			
13.7	до виконання	+			
13.7.1	до професійного навчання	+			
13.7.2	до здобуття освіти	+			

14. Реалізаційні заходи та їх реалізація

Види та форми реалізаційних заходів	Реалізаційні МЗ ЄЗ				Відомості про реалізацію цих заходів
	загальні	термінові	індивідуальні	інші	
1. Підприємство					
2. Місцеві реалізаційні заходи					
Відомості про етапи:					
1. Створення					Зробити згідно з планом
2. Організаційно-методичний етапи					Формуляр
Професійне навчання					+

22.02.2023 13:26

фото 8

фото 9

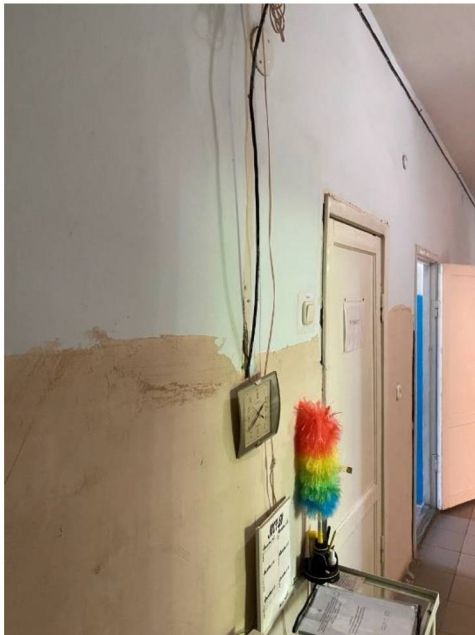

фото 10

